

Maalitud niidigraafika

Materjalid ja töövahendid:

1. tikkimisraam (suurem)
2. käärid
3. pintslid
4. tekstiilivärvid
5. veetops
6. pintsli puhastamise lapike
7. 3 ajalehte + hele-õhuke puuvillane triikimislapp
8. värvide segamiseks väikesed korgikesed
9. värvilised rulliniidid
10. õhem puuvillane hele kangas (60 x 60 cm)

11. Vajadusel tugikangas:

Tear Away

Ärarebitav tugimaterjal

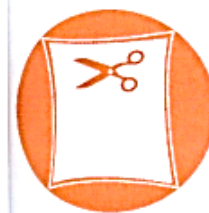
Ärarebitavad tugiriided on püsivad alusmaterjalid, kergesti eemaldatavad pärast tikkimise lõpetamist. Soovitatav kasutada keskmise paksusega ja paksude materjalidega ning suure arvu pistetega tikandeid. Saab ära kiskuda kas horisontaalses või vertikaalses suunas ja tõmmata ettevaatlikult, et mitte kahjustada tikandi pisteid. Ei soovitata kasutada õrnade materjalidega ja venivatele materjalidele tikkimiseks.

Wash Away

Väljapestav tugimaterjal

Väljapestav tugiriie on suurepärane tugiriie ja alusmaterjal kasutamiseks õrnadel pestavatel materjalidel ning kõrgekarvaliste materjalide peale asetamiseks vältimaks tikandi uppumist materjalis. Kasutatakse vabakäetikandite, pitsi ja teiste projektide tikkimiseks, mis vajavad täielikult tugiriide eemaldamist pärast tikkimist. Tugiriided täielikult sulavad ära soojas vees, ei jäta jälgi ega tärgeta materjali korralikul väljapesemisel. Riie jääb pehme.

Cut Away

Äralõigatav tugimaterjal

Äralõigatavad tugiriided on püsivaks materjali tugevdamiseks nii tikkimise ajal kui ka pärast tikkimist. See materjal lõigatakse ära tikkimispistete kõrvalt ja ülejäänud materjal jääb püsivalt tikandit toetama. Kasutatakse tihedate tikandite tikkimisel ja kangastega mis venivad või on ebastabiilsed, nagu kudumid ja sünteetilised kangad. Pesemisela vastupidav ja inimsõbralik paikades, kus tikandi põhi puutub kokku nahaga ja kus tugiriie kanga all ei ole nähtav ega tekita probleeme.

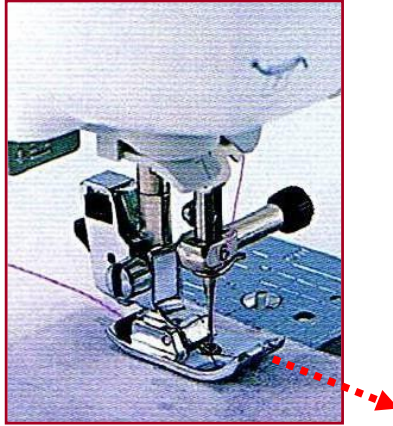
Töö käik:

- Pingutada kangas tugevasti raami.
- Maalida õhemale heledatoonilisele kangale (puuvillane, siid, linane) väheste värvitoonidega nõ aluspilt (eelistatud on abstraktsus ja lakoonilisus), mis lasta kuivada.
- Triikida ajalehtedest alusel läbi õhukese triikimisriide kuivaks (max 10 min)..
- Õmblusmasina tikkeridadega (allalastud või peidetud hammastikuga "joonistada" graafiline pilt värvipindadele.
- Tulemust saab pidevalt täiendada kas eritoonis pisteridu lisades, helmeid kinnitades või juurde maalides.
- Maalingud peab alati peale värvi lisamist uuesti kuivaks triikima linase või puuvillase režiimil - nii kinnitub värv kangasse ning peaks olema ka pesukindel.

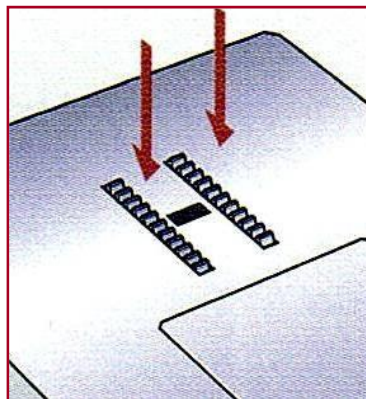

Universaalse õmblusmasina ettevalmistamine tikkimiseks

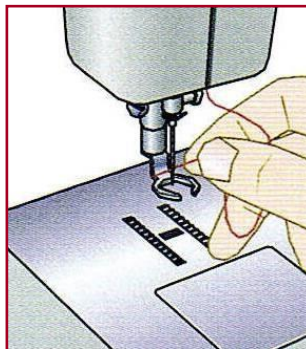
- Eemalda presstald!

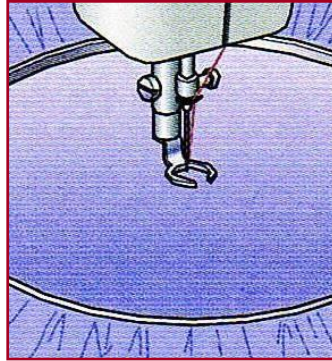
- Hammastik alla lasta või katta!

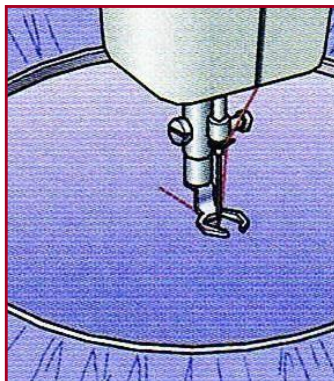
- Niidista masin!
- Reguleeri pistepikkus ja –tihedus minimaalseks!

- Pinguta kangas raami ja asetage see nõela alla!
- Lase alla tõstekang!

- Hooratast keerata **käsitsi** nii, et nõel läheks läbi kanga ja tõmbaks poolilt tuleva niidi üles.
- Niidiotstest **hoida kinni** ja tikkida mõni piste tikkimisraami käega liigutades, et kinnitada niidid.
- Seejärel lõigata lahtised niidiotad kääridega ära, vältimaks nn niidipusasid.
- Tikkimisel lühemate pistete saamiseks tuleb tikkimisraami aeglaselt ja pikemate pistete saamiseks kiiremini liigutada.

NB! Kontrollida tööproovil õiget niidipinget!
Kui alumine niit kipub tikandi paremal poolel nähtavale tulema, siis lõdvendada ülemise niidi pinget.

NB! Mida kõvemini materjal raamile on pingutatud, seda kergem on tikkida!

NB! Mida kõvemini materjal raamile on pingutatud, seda kergem on tikkida!

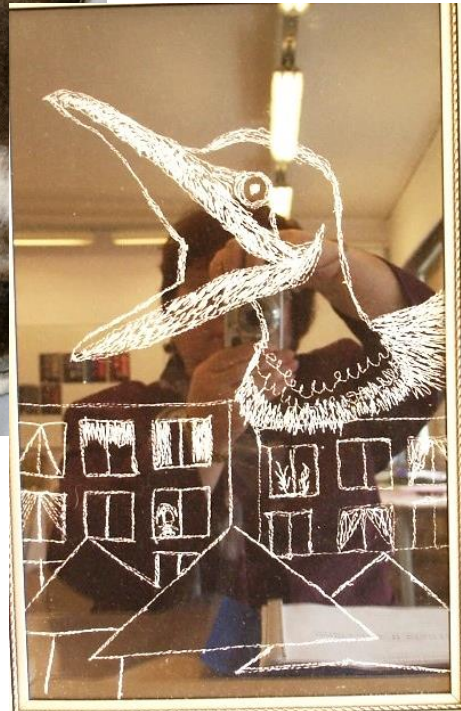
Nõelad:

- olenevalt kanga tihedusest sobivad nr 80 või nr 90.

Niidid:

- ülemine: viskoos nr 40
- alumine: polyester nr 50-60

“Linnalind“

Hoolitse oma väärtuslike tikandite eest

Üldiselt on käsitsi tikitud esemete pesemiseks parimad villa-ja käsipesuprogrammid; pesuprogramm tuleks eelkõige valida tikandis kasutatud niidi või lõnga järgi.

Kui tikitud on puuvillase niidiga, siis tuleks riidet pesta puuvillaprogrammiga ning lõngast tikandite puhul sobib villaprogramm. Väga õrnade tikandite puhul tuleks kasutada aga delikaatset pesuprogrammi, mis käsitleb pestavaid riideid kõige pehmemalt.

Paljud arvavad, et tikanditega riideid ei või pesumasinas pesta. See ei ole päris õige, sest tänapäevased pesumasinas on varustatud delikaatsete pesuprogrammidega, mis sobivad hästi tikandite ja teiste õrnade riideesemete pesemiseks. Kuivatid sobivad samuti tikanditega riidele, eemaldades neilt auru abil õrnalt kortsud ja voldid. Programmi Delicate Refresh abil saab tikanditega ja ainult keemiliseks puhastuseks mõeldud riideid värskendada ning neilt ka õhtuse pidutsemise lõhnasid eemaldada.

Ajaloost

Inimesed on tikandeid teinud peaaegu sama kaua kui riideid ning põhilised tehnikad on ristpiste ja teppimine.

Pärslased ja kreeklased kandsid turvistena tepitud rõivaid. Varaseimaid säilinud tikandid pärinevad Sküütiast (5.–3.saj e.Kr). Silmapaistvamad säilinud näited Hiinast on kuninglikud Qing-dünastia (1644–1911/12) siidmantlid. Islami tikandid (16.–17.saj) kujutavad looma-ja taimekujutistel põhinevaid stiliseeritud geomeetrilisi mustreid. Põhja-Euroopa tikandid olid renessansiajastuni enamuses kristlikud. Euroopa tikandioskused ja -tavad olid valdavalt ka 17.-18.sajandi Põhja-Ameerikas. Samas kasutasid põlisameeriklased nahale ja puukoorele tikkimisel okassea harjaseid; hiljem asendasid harjased kaubeldes omandatud helmed; Kesk-Ameerika põlisrahvad tegid tikandilaadset käsitööd sulgedega.

Masinal tikkimine sai alguse 1800-ndatel aastatel, kui Joshua Heilmann Mulhouse'ist lõi käsitsi juhitava tikkimismasina. Kuigi tal ei õnnestunud seda palju müüa, oli see tikkimistööstuse jaoks revolutsiooniline ning Heilmann'i leiutisele järgnesid peatselt süstik-ja ahelpiste meetodid. Tänapäeval kasutatakse masintikandit tekstiilitööstuses igapäevaselt, näiteks ettevõtete logod on riidele tihti just tikitud.

Kõige kuulsam säilinud tikand on Bayeux seinavaip, mis on 70 meetrit pikk ja sellel on kujutatud 1066.aasta Hastings'i lahingut. Maailma kõige pikem tikand on 605,55 meetrit pikk. See nõelatöö sai teoks Suurbritannia juhtiva käsitööliidu Tikkijate Gildi eestvedamisel ning üle maailma pärineva erinevas vanuses ja oskustega 7000 inimese kaasabil.

Linke:

Bayeux Tapestry, <http://www.bayeuxtapestry.org.uk/>

Embroiders Guild, <http://embroiderersguild.com/>

Royal School of Needlework, <http://www.royal-needlework.co.uk/>